

- N A C R T -

Na osnovu člana 225. stav (15) Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10), ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, u saradnji sa organima nadležnim za obrazovanje i unutrašnje poslove, donosi

PRAVILNIK

**O NAČINU ORGANIZIRANJA PREDAVANJA O POSLJEDICAMA KOJE
PROIZILAZE IZ NEPOŠTOVANJA ILI NEPOZNAVANJA PROPISA O
SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA NA CESTAMA I NAČINU PROVJERE
POZNAVANJA PROPISA O SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA NA CESTAMA**

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom propisuje se program i način organiziranja predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama i način provjere poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama za vozače motornih vozila kojima su u skladu sa Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10) određeni kazneni bodovi i koji su pozvani na predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja saobraćajnih propisa ili upućeni na provjeru poznavanja saobraćajnih propisa.

Član 2.

(Nadležnost)

- (1) Za poslove sprovođenja i organiziranja predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama (u daljem tekstu: predavanje), kao i za poslove provjere poznavanja propisa odgovorni su organi entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nadležni za obrazovanje (u daljem tekstu: nadležni organ).
- (2) Nadležni organi iz stava (1) ovog člana održavanje predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, mogu prenijeti na odgovarajuću strukovnu organizaciju.

Član 3.

(Pristup predavanju)

- (1) Nadležni organ kod kojeg se vozač vodi u evidenciji dužan je pozvati vozača na predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja saobraćajnih propisa, ako je vozaču u roku od jedne godine, zbog učinjenih prekršaja iz Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini, određeno najmanje sedam kaznenih bodova na osnovu pravosnažnih konačnih i izvršnih prekršajnih naloga, odnosno pravosnažnih sudskih rješenja.
- (2) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana dostavit će organu nadležnom za sprovođenja i organiziranja predavanja listu vozača koji se upućuju na predavanje o posljedicama

koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama.

Član 4. (Program predavanja)

- (1) Program predavanja o posljedicama koja proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama (u daljem tekstu: Program) obuhvata:
 - a) Poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, u trajanju od osam nastavnih sati,
 - b) Grupni razgovor o uvjetima, razlozima i posljedicama zbog kojih je došlo do oduzimanja vozačke dozvole u trajanju od osam nastavnih sati,
 - c) Poznavanje značaja i načina sigurnog ponašanja vozača u saobraćaju na cestama, radi izbjegavanja situacija koje dovode do saobraćajnih nezgoda ili kršenja saobraćajnih propisa, u trajanju od četiri nastavna sata,
 - d) Posljedice saobraćajnih nezgoda, u trajanju od četiri nastavna sata.
- (2) Nastavni sat traje 45 minuta, a pauza između nastavnog sata traje 15 minuta.
- (3) U toku jednog dana vozač može pohađati najviše četiri nastavna sata.
- (4) Predavanja se obavljaju prema Programu koji je dat u Prilogu 1. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 5. (Obavljanje predavanja)

- (1) Predavanja iz poznavanja saobraćajnih propisa obavlja licencirani predavač teoretske nastave.
- (2) Grupni razgovor obavlja diplomirani pedagog ili psiholog,
- (3) Predavanje iz poznavanja načina sigurnog ponašanja vozača u saobraćaju na cestama, radi izbjegavanja situacija koje dovode do saobraćajnih nezgoda ili kršenja saobraćajnih propisa obavlja licencirani ispitivač iz praktičnog dijela.
- (4) Predavanja iz dijela Posljedice saobraćajnih nezgoda obavlja pripadnik organa unutrašnjih poslova za oblast sigurnosti saobraćaja na cestama.
- (5) Predavanja se obavljaju najmanje jednom u dva mjeseca, u zavisnosti od zaprimljenih zahtjeva.
- (6) Troškove predavanja snosi vozač koji je upućen na predavanje od strane nadležnog organa.
- (7) Cijenu predavanja određuje organ nadležan za obrazovanje.

Član 6.
(Prijava za predavanje i Potvrda)

- (1) Prijavu za pristup predavanju, vozač koji je upućen na predavanje, podnosi nadležnom organu, na obrascu koji je dat u Prilogu broj 2. i čini sastavni dio ovog Pravilnika;
- (2) Kandidat, uz prijavu iz stava (1) ovog člana, prilaže:
 - a) uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje motornim vozilom koje ne smije biti starije od godinu dana,
 - b) dokaz o plaćenim troškovima za polaganje ispita,
 - c) uvjerenje o plaćenim izrečenim novčanim kaznama (izvod od organa kod kojeg se vozač nalazi u evidenciji),
 - e) uvjerenje da su protiv kandidata izvršene sve mjere zabrane upravljanja motornim vozilom koje su mu izrečene.
- (3) Nakon završenog predavanja vozaču se izdaje potvrda o završenom Predavanju na obrascu koji je dat u Prilogu broj 3. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (4) Vozaču koji nije odslušao najmanje 90% nastavnih sati predviđenih Programom ne izdaje se potvrda iz stava (3) ovog člana i isti se ponovo upućuje na Predavanja.

Član 7.
(Postupak polaganja ispita)

- (1) Vozač motornog vozila kojemu je u roku od jedne godine, zbog učinjenih prekršaja, određeno najmanje deset kaznenih bodova, nakon odslušanih Predavanja, dužan je, radi provjere, ponovo položiti teoretski dio ispita za vozača u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i postupku organiziranja ispita za vozača ("Službeni glasnik BiH", broj 46/12).
- (2) U roku od 30 dana od dobijanja potvrde o odslušanim predavanjima nadležni organ za obrazovanje će pismeno obavjestiti vozača podnosioca prijave o stečenim uvjetima za polaganje te odrediti mjesto i vrijeme polaganja ispita.
- (3) Vozač motornog vozila koji na provjeri ne pokaže potrebno znanje može se, na svoj zahtjev, podvrći ponovo provjeri poslije isteka 15 dana od dana prijetodne provjere.
- (4) Ako vozač motornog vozila i poslije dvije provjere ne pokaže dovoljno znanje, ne može da pristupi daljoj provjeri dok ne istekne dva mjeseca od dana posljednje provjere.

Član 8.
(Dostavljanje potvrde o završenom ispitu)

Nakon uspješno položenog ispita nadležni organ za obrazovanje izdaje potvrdu vozaču na obrascu iz priloga 4. ovog Pravilnika i o istom službenim putem upoznaje nadležni organ kod kojeg se vozač nalazi u evidenciji.

Član 9.
(Vođenje evidencije)

- (1) Organ nadležan za obrazovanje vodi evidencije o vozačima koji su pohađali predavanja i evidenciju o položenim ispitima vozača.
- (2) Evidencije se zaključuju na kraju svake kalendarske godine i čuvaju se kao dokument trajne vrijednosti.

Član 10.
(Stupanje na snagu i objava)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj _____
Sarajevo _____ 2012. godine

Ministar
Damir Hadžić

Program predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama

Uvodne napomene

Sadržaj plana i programa predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama odgovarat će specifičnim problemima grupa formiranih za pohađanje predavanja.

Plan i program treba da omogući i osigura aktivnu dvosmjernu komunikaciju vozača koji je upućen na predavanje i predavača tokom obrade svih nastavnih oblasti, cjelina i jedinica (dijalog, diskusija isl.).

1. Grupna radionica

Grupna radionica se organizira u obliku rasprave sa vozačima i obuhvata:

- Razgovor sa vozačima o razlozima zbog kojih im je oduzeta vozačka dozvola, pojedinačnim utiscima vozača o prinudnoj promjeni njihovog načina mobilnosti, posljedicama nastalim prije i poslije oduzimanja vozačke dozvole i načinima ponašanja nakon postupka rehabilitacije;
- Upoznavanje vozača sa uzrocima i posljedicama nezgoda kao i rizicima pri vožnji, dužnosti i obaveze vozača u slučaju saobraćajne nezgode;
- Identificiranje slabosti i pozitivnih ponašanja koje su vozači uočili u svojim iskustvima iz vožnje;
- Identificiranje razloga za prebrzu vožnju i glavne posljedice brze i rizične vožnje;
- Diskusija o učestalosti vožnje vozača pod utjecajem alkohola i drugih opojnih sredstava, kao i razlozi za učešće u saobraćaju pod utjecajem psihoaktivnih supstanci i mogućim posljedicama takve vožnje;
- Predstavljanje utjecaja fizičkih i mentalnih sposobnosti i ponašanje vozača u raznim psihofizičkim stanjima na vožnju;
- Bijes i agresija učesnika u saobraćaju na cestama;
- Utvrđivanje poremećaja koji odvrćaju pažnju vozača u vožnji;
- Presentacija pravilnog odnosa vozača prema drugim učesnicima u saobraćaju;
- Diskusija o drugim temama iz oblasti sigurnosti saobraćaja za koje vozači izraze interesiranje.

Značaj psihofizičke sposobnosti za sigurno upravljanje motornim vozilima (značaj psihičkog stanja prije i u toku vožnje, faktori koji mogu izazvati poremećaj psihofizičke ravnoteže i kako treba reagirati u datoj situaciji).

Zdravstvena sposobnost za upravljanje motornim vozilom (akutna i hronična oboljenja, upoznavanje sa Pravilnikom o zdravstvenim uvjetima koje moraju da ispunjavaju vozači motornih vozila).

Utjecaj konzumiranja alkohola na sigurnost saobraćaja:

- konzumiranje malih količina alkohola, odloženo dejstvo alkohola na organizam, utjecaj na psihofizičke funkcije u toku vožnje;
- stepeni alkoholiziranoosti vozača.

Utjecaj lijekova, droge i drugih psihoaktivnih supstanci na sigurnost saobraćaja:

- štetni utjecaji droge na psihofizičku sposobnost vozača,
- štetni utjecaji pojedinih lijekova na psihofizičku sposobnost za vožnju,
- upoznavanje sa listom lijekova koji negativno utječu na psihofizičku sposobnost vozača.

Utjecaj umora na sigurnost saobraćaja (vrste i znaci umora, odmor, planiranje putovanja).

Utjecaj meteoroloških prilika na vožnju;

Drugi utjecaji na sigurnost vožnje (temperatura u kabini vozila, hladnoća, pregrijavanje, buka i vibracije, zagađenost zraka svana i u vozilu, pušenje i dr.).

Negativni efekti agresije, bijesa i nasilničke vožnje na cesti;

Odnosi humanosti i solidarnosti prema drugim učesnicima u saobraćaju:

- posebno djeci,
- osobama sa posebnim potrebama,
- drugim ranjivim kategorijama učesnika u saobraćaju,
- vozilima kojima upravljaju osobe sa posebnim potrebama.

2. Propisi o sigurnosti saobraćaja na cestama

2.1. Opća pitanja (značenje pojedinih izraza u propisima o sigurnosti saobraćaja na cestama).

2.2. Pravila saobraćaja;

2.2.1. Opće odredbe o ponašanju vozača u saobraćaju na cestama;

2.2.2. Radnje vozilom u saobraćaju;

- utvrđivanje uvjeta za izvođenje radnji,
- uključivanje u saobraćaj,
- promjena načina i pravca kretanja;

2.3. Kretanje vozila na cesti:

- strana kretanja,

- vožnja na cesti sa više saobraćajnih traka,
- kretanje unazad;

2.4. Brzina kretanja:

- prilagođavanje brzine kretanja,
- ograničenje brzine kretanja,
- smanjenje brzine koja prouzrokuje smetnju u protoku saobraćaja;

2.5. Skretanja;

2.6. Prvenstvo prolaza:

- na raskrsnici,
- pri skretanju ulijevo,
- u odnosu na vozila koja se kreću po šinama,
- na cesti koja je označena saobraćajnim znakom kao cesta sa prvenstvom prolaza,
- pri presijecanju biciklističke staze;

2.7. Saobraćaj na raskrsnici:

- opreznost,
- podešavanje brzine,
- prestrojavanje,
- postupanje prema svjetlosnim saobraćajnim znakovima;

2.8. Naizmjenično propuštanje vozila;

2.9. Pretjecanje i obilaženje:

- opća pravila pretjecanja i obilaženja,
- uvjeti saobraćaja kada vozač ne smije da otpočne pretjecanje i obilaženje;
- postupanje vozača pošto izvrši pretjecanje i obilaženje,
- uvjeti saobraćaja u kojima je zabranjeno pretjecanje;

2.10. Upotreba zvučnih i svjetlosnih znakova upozorenja;

2.11. Kretanje pješaka i odnos vozača prema pješacima,

- pravila o kretanju pješaka,
- obaveze vozača prema pješacima,
- presijecanje kolone pješaka;

2.12. Upotreba svjetla u saobraćaju;

2.13. Odstojanje između vozila;

2.14. Saobraćaj na auto-cesti i brzim cestama:

- uvjeti saobraćaja (zabrane za pojedine kategorije vozila, brzina, zaustavljanje i polukružno okretanje),
- uključivanje i način kretanja;

2.15. Vožnja noću i vožnja pod nepovoljnim vremenskim uvjetima;

2.16. Dužnosti i obaveze vozača u slučaju saobraćajne nezgode.

3. Značaj i način sigurnog ponašanja vozača u saobraćaju na cestama

Nastava o značaju i načinu sigurnog ponašanja vozača u saobraćaju na cestama radi izbjegavanja situacija koje dovode do saobraćajnih nezgoda ili kršenje saobraćajnih propisa, obuhvata i slijedeće nastavne cjeline i jedinice:

3.1. Opasnosti koje nastaju zbog nepropisnog preduzimanja radnji u saobraćaju:

- ometanje i ugrožavanje saobraćaja neprilagođenom brzinom kretanja,
- kontrola brzine kretanje i mogućnost realne procjene u različitim uvjetima saobraćaja,
- prilagođavanje brzine, u vožnji noću i u uvjetima smanjene vidljivosti,
- opasnosti od neprilagođene brzine,
- sigurno izvođenje pretjecanja (procjena uvjeta, sigurno odstojanje i rastojanje od drugih vozila, pretjecanje noću i u uvjetima smanjene vidljivosti),
- korištenje prava prvenstva prolaza,

3.2. Osnove funkcioniranja uređaja na motornom vozilu od značaja za sigurnost saobraćaja na cestama, uključujući ekonomičnost potrošnje goriva:

značaj tehničke ispravnosti vozila sa aspekta sigurnosti saobraćaja na cestama;

upotreba uređaja za upravljanje (uloga, funkcioniranje, elektronska pomoć (ESP), propisani uvjeti ispravnosti;

upotreba uređaja za zaustavljanje:

- uloga, osnovne karakteristike pojedinih sistema (mehaničkih, hidrauličnih, zračnih, elektronskih-ABS i dr.) i njihovo funkcioniranje (zaustavna cesta, djelovanje na raznim površinama kolovoza pri različitom stanju kolovoza) i propisani uvjeti ispravnosti;
- izbjegavanje naglog kočenja vozilom (vožnja u koloni, prilazak raskrsnici i dr. situacije);

upotreba uređaja za davanje svjetlosnih znakova, osvetljavanje ceste i uređaja koji omogućavaju normalnu vidljivost:

- vrste, uloga i funkcioniranje;
- neometanje drugih učesnika u saobraćaju;

pneumatici (značaj ispravnosti pneumatika);

pravilna upotreba sigurnosnog pojasa, zaštitne kacige, sigurnosnog sjedišta za djecu i druge zaštitne opreme.

3.3. Utjecaj nedovoljnog znanja i vještina vozača u izvođenju pojedinih radnji vozilom na sigurnu vožnju (uključivanje u saobraćaj, promjena načina i pravca kretanja, prilagođavanje brzine, skretanje, prvenstvo prolaza, mimoilaženje, pretjecanje i obilaženje).

3.4. Utjecaj ceste i cestovne okoline na psihofizičke sposobnosti za vožnju;

3.5. Uloga i značaj načela sigurnog ponašanja u saobraćaju (načelo odgovornosti, načelo humanosti, načelo povjerenja, načelo defanzivne vožnje i druga načela).

4. Posljedice saobraćajnih nezgoda

Praktični primjeri vezani za opasnosti koje nastaju zbog nepropisnog preduzimanja radnji u saobraćaju.

Prikazivanje filmova iz sigurnosti saobraćaja.

Prilog br. 2.

Na osnovu člana 225. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10 i člana 6. Pravilnika o načinu održavanja predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama i načinu provjere poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, organu nadležnom za obrazovanje podnosi se

PRIJAVA

za predavanje o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama

LIČNI PODACI

Ime (ime jednog roditelja) prezime	
Datum rođenja	
Mjesto rođenja, država	

PODACI O PREBIVALIŠTU

Mjesto
Ulica i kućni broj
Poštanski broj
Kontakt telefon, E-mail

PODACI O OBRAZOVANJU I ZAPOSLENJU

Podaci o stručnoj spremi
Vozačke kategorije i datum izdavanja
Trenutno zaposlen/a u
Na određeno/neodređeno
Godine radnog iskustva

Uz popunjeni obrazac prijave za obavezno predavanje vozačima o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama potrebno je priložiti:

- (1) Ljekarsko uvjerenje za upravljanje motornim vozilom kategorije za vozače koji su upućeni na predavanje,
- (2) Dokaz o plaćenim izrečenim novčanim kaznama (izvod od organa kod kojeg se vozač nalazi u evidenciji).
- (3) Dokaz da su izvršene sve mjere zabrane upravljanja motornim vozilom koje su mu izrečene,
- (4) Dokaz o uplati naknade za prisustvo predavanju.

Kopiju prijave zadržava podnosilac prijave

U _____, dana ____/____/____. godine.

Podnosilac prijave: _____

Prilog br. 3.

(organ nadležan za obrazovanje)

Broj:

Dana:/...../..... godine

Mjesto:

Na osnovu člana 6. stav (3) Pravilnika o načinu održavanja predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama i načinu provjere poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, izdaje se

P O T V R D A

o završenom obaveznom predavanju iz oblasti koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama

Ime (ime jednog roditelja) prezime	
Mjesto prebivališta	
Adresa	
Redni broj iz registra upisa polaznika	
Mjesto izdavanja potvrde	

NAPOMENA: Ovo uvjerenje se izdaje za potrebe ponovnog izdavanja vozačke dozvole vozaču kojem je oduzeta iz razloga što nije savjesno i na Zakonom propisan način upravljao vozilom u saobraćaju na cestama i ne može se koristiti u druge svrhe.

M.P.

Potpis ovlaštenog lica

.....

Prilog br.4

BR: 000 000

Redni broj iz registra polaganja ispita.....

_____ (organ nadležan za obrazovanje)

Broj:

Dana:/...../..... godine

Sarajevo

Na osnovu člana 8. Pravilnika o načinu održavanja predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama i načinu provjere poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, _____ (nadležni organ) izdaje

U V J E R E N J E

o položenom ispitu zbog nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama

Ime (ime jednog roditelja) prezime	
Broj lične karte	
Mjesto prebivališta	
Adresa	
Kategorija za koju je vozač polagao ispit	

NAPOMENA: Ovo uvjerenje se izdaje za potrebe ponovnog izdavanja vozačke dozvole vozaču kojem je oduzeta iz razloga što nije savjesno i na Zakonom propisan način upravljao vozilom u saobraćaju na cesti i ne može se koristiti u druge svrhe.

M.P.

Potpis ovlaštenog lica

.....